
Kohti uudistavaa metsien käyttöä – Unelma, utopia vai välttämättömyys?

Metsäpäivät 2024

Johanna Haapala, Luontoa Oy
Sari Kuvaja, Third Rock

Sisältö

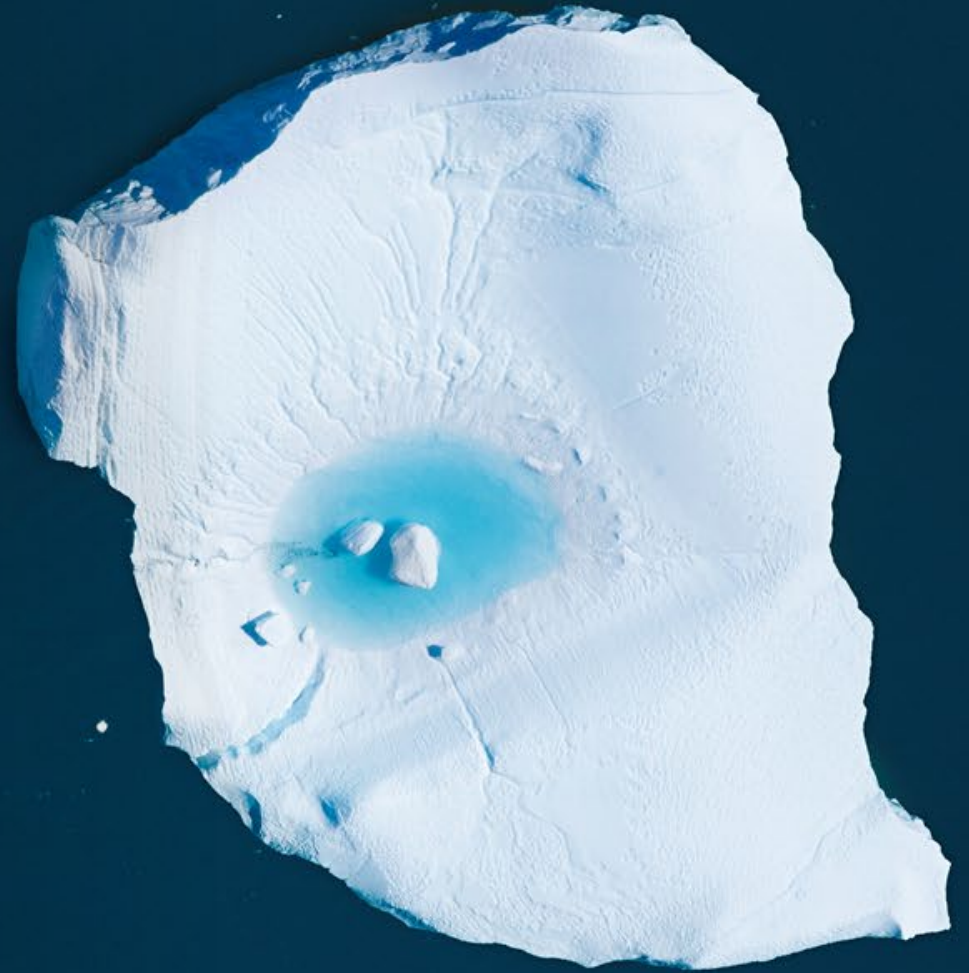
VÄLTTÄMÄTTÖMYYS: Muutostarpeen tunnistaminen

UTOPIA: Mitä uudistavuus tarkoittaa?

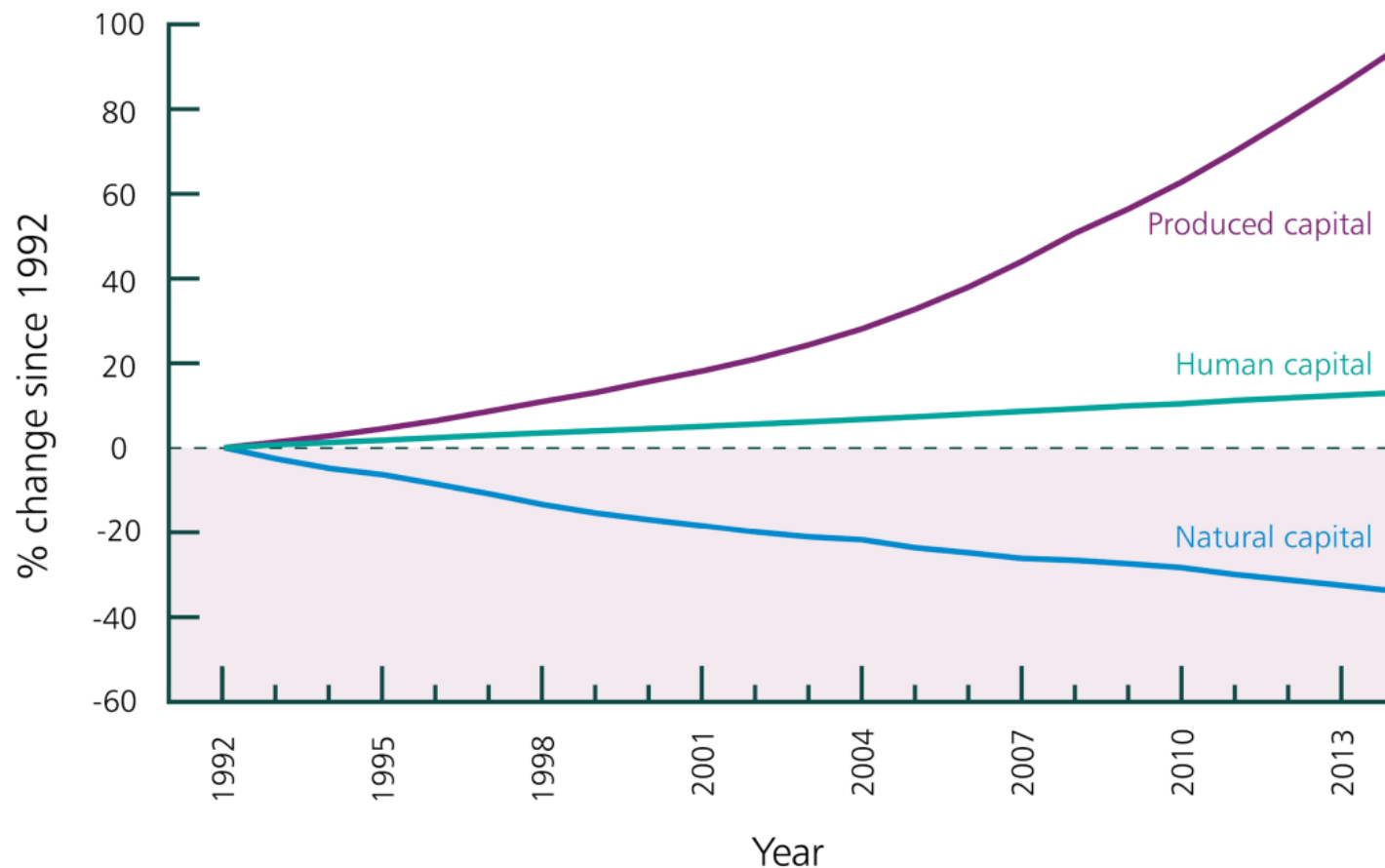
UNELMA: Mitä uudistavuus voisi olla metsien käytön kontekstissa?

Emme voi enää
jatkaa luontovielan
kerryttämistä

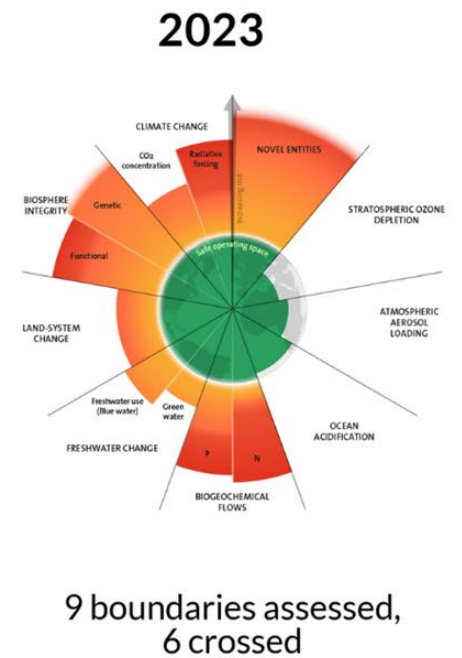
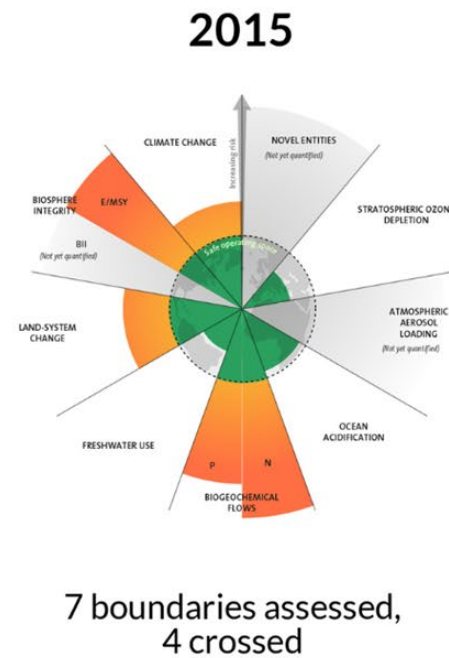
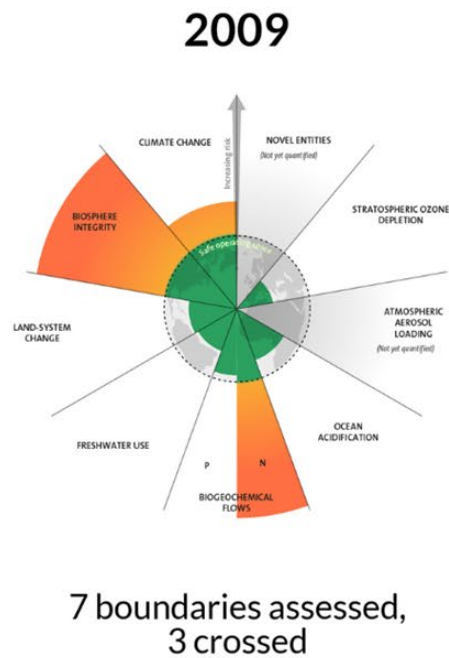

Taloukasvu ja
aineellinen
hyvinvointi
perustuu
luonnonvarojen
ylikulutukseen

Lähde: UN Inclusive Wealth Report 2018

Kuusi yhdeksästä planetaarisesta turvarajasta on ylitetty

Lähde: Azote for Stockholm Resilience Centre, Stockholm University. Based on Richardson et al. 2023, Steffen et al. 2015, and Rockström et al. 2009

Kohti keikahdusta?

Mitä tämä tarkoittaa
metsien osalta?

Metsäkatoa ja ylikäyttöä

Maailmasta katoaa metsää 10 jalkapallokentän verran joka minuutti.

178 miljoonaa hehtaaria on hävitetty palloita vuodesta 1990.

Yli 800 metsälajia uhanalaisia

Suomen metsäluontotyypeistä 80 % uhanalaisia

Ylimoitettut hakkuut vaikuttavat luonnon monimuotoisuuden lisäksi kielteisesti myös ilmastoon ja vesistöihin

Kansainväliset velvoitteet sitovat Suomea

Suomi on sitoutunut EU:n
biodiversiteettistrategian ja Kunming-
Montrealin luontotavoitteet 2030
mennessä.

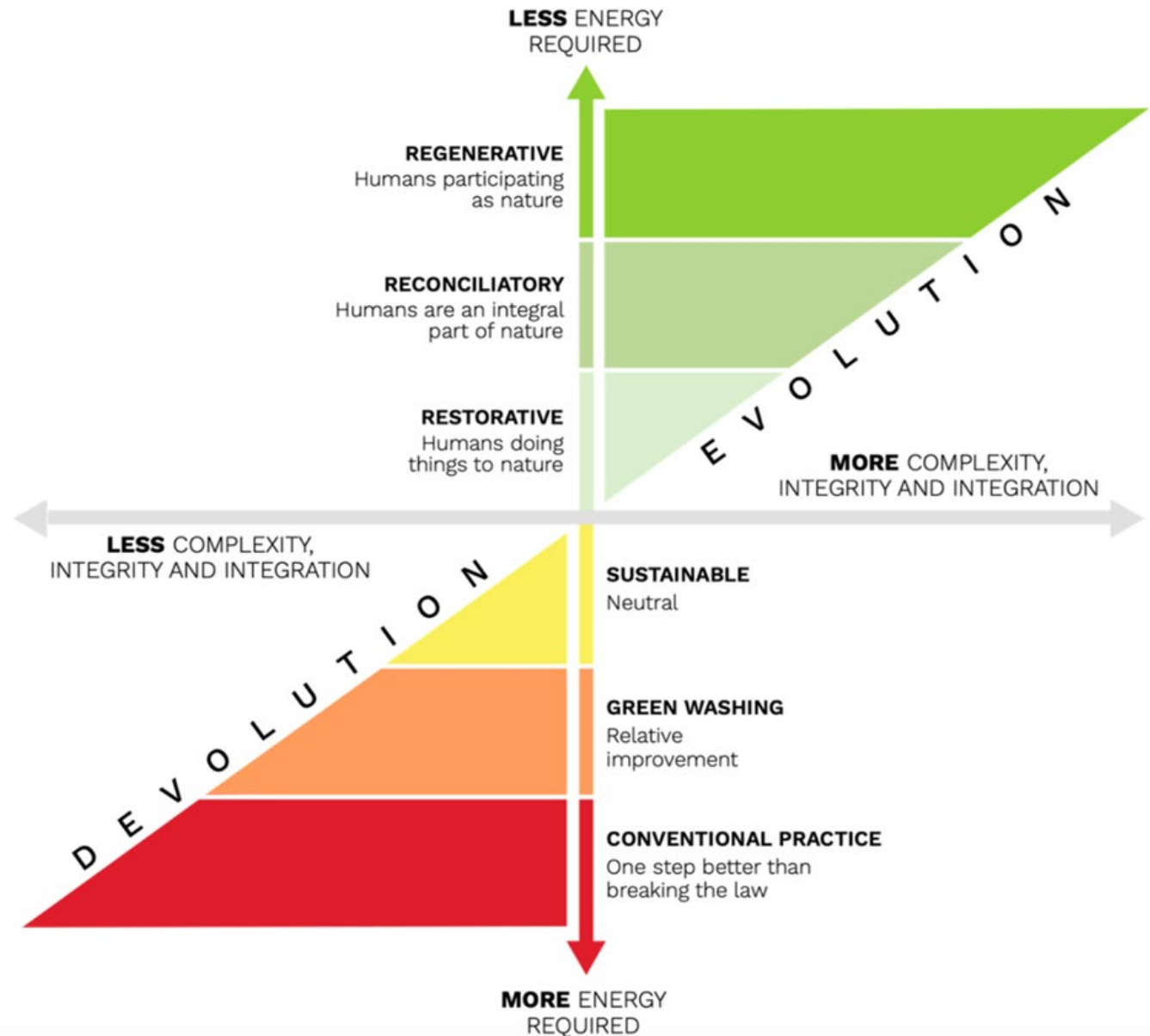
Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää
merkittävää lisäpanostusta suojeluun sekä
isoja toimintatapojen muutoksia myös
talouskäytön piirissä olevissa metsissä.

Luontovelka kasvaa edelleen, joten
tavoitteisiin on yhä vaikeampi päästä.

Kuinka päästään
takaisin planeetan
rajoihin?

Matka on vasta alkanut

- Uudenlaisen liiketoiminnan kehittäminen edellyttää ajattelutavan muutosta.
- Kyse on matkasta, jossa pyrimme eroon ajatuksesta, että ihminen olisi erillinen luonnosta ja sen yläpuolella.

Lähde: Gorissen, Bonaldi, Haerens and Rato (2024): Regenerative development and design. Based on: Regenesys, 2012.

Uudistavuuden lähtökohtia

Uudistavassa liiketoiminnassa järjestelmät ylläpitävät elämää eivätkä tuhoa sen edellytyksiä.

Ihminen on osa luonnon ja luonnon ekosysteemejä - hyvinvointimme riippuu luonnon hyvinvoinnista

Luontaisen uudistumiskyvyn ylläpitäminen ja vahvistaminen

Luonto oppaana ja kumppanina

Voiko kaikki liiketoiminta olla uudistavaa?

- Liiketoiminta ei voi olla uudistavaa, mikäli se pohjautuu ylikulutukselle tai tuottaa sosiaalisia haittoja.
- Jos ydinliiketoiminta on kestävä, voi olla mahdollisuus kehittää prosesseja kohti uudistavuutta.

The background of the image is a close-up, top-down view of a stack of cut logs. The logs are arranged in a somewhat circular pattern, with their ends facing the viewer. The wood grain is clearly visible, showing concentric growth rings. The colors range from light tan to dark brown, with some areas appearing slightly charred or weathered. The lighting is somewhat dramatic, with shadows between the logs, giving a sense of depth and texture. Two thin white horizontal lines are positioned near the top and bottom edges of the image, framing the central text.

Millaista olisi
uudistava metsien
käyttö?

Uudistava metsien käyttö - hanke

- Koneen Säätiön Metsän puolella -aloitteen rahoittama hanke
- Kesto 1,5 vuotta (6/2024-12/2025)
- Hanke toteutetaan tiiviissä yhteistyössä Suomen Akatemian rahoittaman ForTRAN-hankkeen ja Koneen säätiön rahoittaminen sisarhankkeiden kanssa

THIRD ROCK

Uudistava metsien käyttö

- Ylläpidetään uudistumiskykyä
- Kohtuullisuus
- Moniarvoisuus ja –äänisyys päätöksenteossa
- Ei läikytetä päästöjä ekosysteemistä toiseen
- Muunlajisten ja tulevien sukupolvien näkökulma

Mitä uudistavuus sulkee pois?

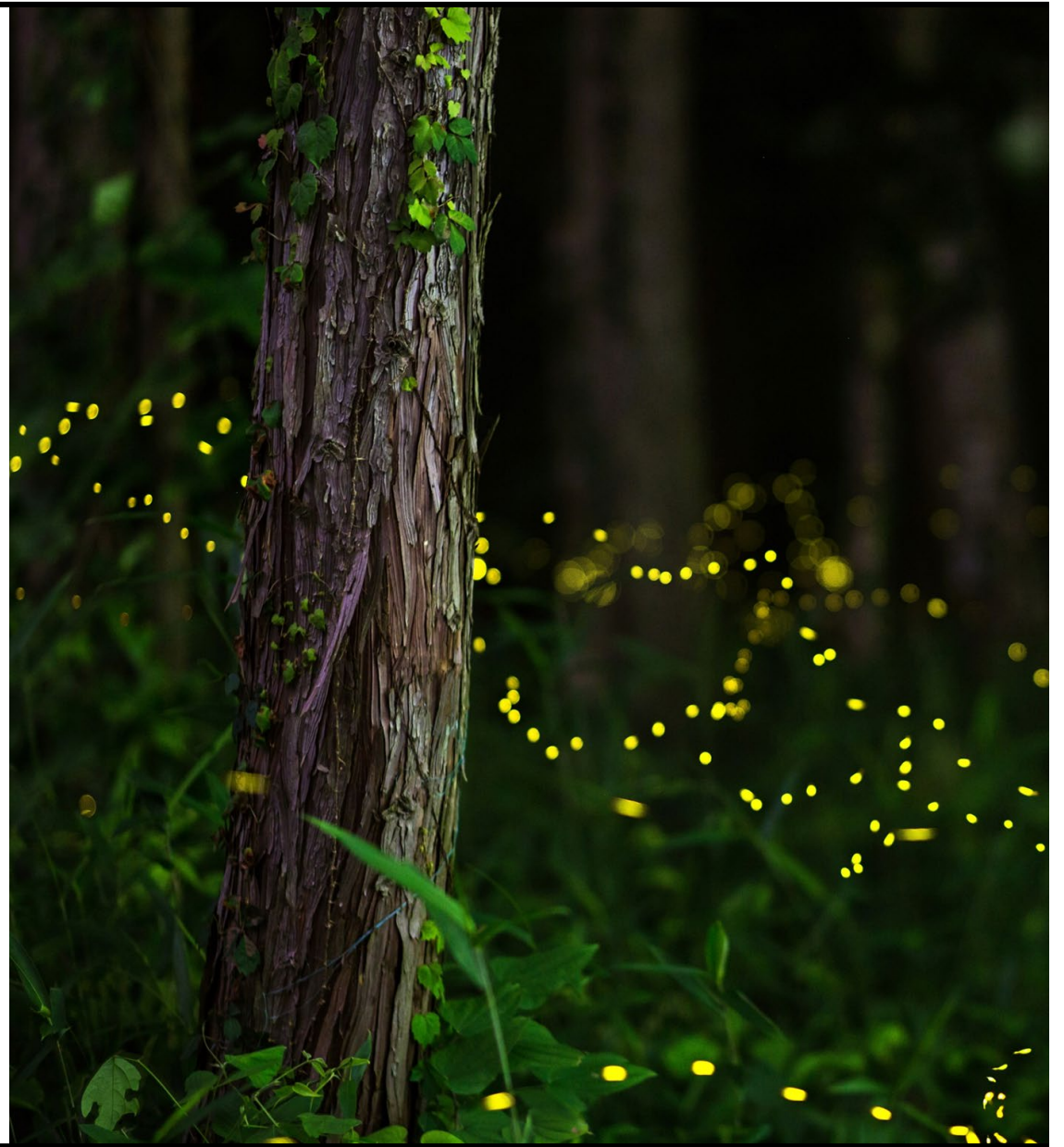
Onko uudistavaa, jos...

- turpeen määrää suoekosysteemissä vähenee?
- happikato järvissä pahenee tai järvet jatkavat tummumistaan?
- sienirihmastojen kytkökset vähenevät tai lahopuujatkumo katkeaa?
- vaelluslajit eivät voi palata?
- liiketoimintaan liittymättömiä yksilöitä tuhoutuu prosessien seurauksena?

Työn tulokset

- Uudistavan metsien käytön ekologinen kriteeristö (JYU)
- Sosiaalisen ja taloudellisen uudistavuuden määrittelyjä metsien käytön kontekstissa
- Poliittika- ja toimenpidesuosituksset

Tervetuloa mukaan
määrittelytyöhön!

info@luontoaconsulting.fi

Uudistavuus on utopiaa niin kauan kun
systeemistä muutosta ei tapahdu.

Unelma kohti uudistavaa metsien
käyttöä on mahdollista saavuttaa,
mikäli kaikki toimijat ymmärtävät
muutoksen välttämättömyyden ja
sitoutuvat siihen.

